

109-12-244

MINISTERSTVO NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI	
ARCHIVNÍ A STUŽNÍ ODBOR	
Číslo	109-12/244
Čj.	109-12/244
Přílohy	su-144

16 listů

29. 6. 2010 Šual

Krab. 189.

ST S

XII. - H - 58/42.

XII. H - 59-60/42.

PARTEIAMTLICHE PRÜFUNGSKOMMISSION
ZUM SCHUTZE DES NS.-SCHRIFTTUMS

REICHSLEITUNG DER NSDAP.

AUSSENSTELLE BEIM REICHSPROTEKTOR
IN BOHMEN UND MAHREN

PRAG , den 3.9.1942

Czernin-Palais

Zimmer 224

Ruf: 60 141

Kl. 3583

Unser Zeichen 11ö/Sh- /IX-34/41

Ihr Zeichen:

Pg. Gies
im Hause

Unter Bezugnahme auf unsere kürzliche Rücksprache über die Übersetzung feststehender nationalsozialistischer Begriffe darf ich Ihnen in der Anlage die soeben erschienene Nummer 18 der Sprachzeitschrift Němčina zu Ihrer persönlichen Kenntnisnahme übergeben. Diese Nummer der Zeitschrift, die mir entgegen den Bestimmungen vor Drucklegung nicht mehr zur Kenntnis gegeben wurde, enthält auf Seite 354 ff. die Übersetzung eines ursprünglich in der "Bücherkunde" erschienenen Aufsatzes über die 3. Büchersammlung der NSDAP für die deutsche Wehrmacht.

Ich habe in diesem Aufsätze einige der fraglichen Übersetzungen unterstrichen und bitte Sie, sich diese Begriffe einmal anzuschauen.

Ich werde mir erlauben, bei unserer nächsten Rücksprache auf die Angelegenheit zurückzukommen.

gez. K ö p k e

F. A. F.
Scheuka

Höflichkeitsformeln fallen bei allen parteiamtlichen Schreiben weg

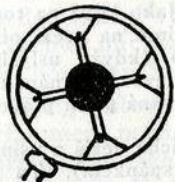
St. G. XII H. -58/42

Němčina

JAZYKOVÝ ČASOPIS PRO ZAČÁTEČNÍKY I POKROČILÉ - ROČNÍK II.

● *Die Arbeit singt*

● *Odchylná slovesa v praksi*

Kursy němčiny rozhlasem

● **Poslední úkol naší soutěže!**

(str. 344, 345, 360)

● *O novém Německu*

● *Vesele o známých lidech*

● *Nové německé písemnictví*

● *Pan učitel Vám vzkazuje*

68014

č. **18**

ŘÍDÍ DR. W. MARAS
s kruhem spolupracovníků

Vychází každou druhou středu
Praha 26. srpna 1942

K **3**

Walter Dach:

Die Arbeit singt

Wo nur das Ohr die Arbeit hört, gibt sie Geräusch. Wo auch das Herz dabei ist, singt sie. Alle Arbeit singt, wir müssen nur Ohr und Herz gemeinsam darauf richten.

Nicht jedes Lied freilich ist gleichermaßen melodisch. Die Zange, die Nägel reißt, spricht anders als der Hammer, der auf dem Amboß klingt. Das Rollen der Straßenbahn tönt anders als der Eisenbahnzug auf fernen Schienen. Die Fuchsschwanzsäge hat groben Ton, aber die sausende Kreissäge singt schönste Lieder.

Viele schöne Lieder klingen Tag für Tag. Manchmal sucht unser Sinn danach und ist beglückt, wenn er sie findet. Manchmal sind wir gar nicht darauf aus und erleben doch eine köstliche Minute. Wie wir auf dem Wanderweg unverhofft in das frische Lied einer Schulklasse stoßen oder die Blockflöte eines Hütelings hören, so kommt uns zuweilen das klangschöne Lied der Arbeit.

Still ist die Nacht, du liegst und dämmerst vorm Schlaf. Da pfeift in raumloser Ferne eine Lokomotive, lange und so, als käme der Laut aus der Welt, dahin dich die Müdigkeit zieht. Du hörst ihn nicht nur, du siehst ihn. Ein schmaler Liedpfad ist es, hell und lockend. Ein Stückchen Traum und Wunsch hängt sich froh daran, — und dann bist du geborgen jenseits.

Du stehst frühmorgens auf der Höhe, und unten liegt das Land der Schlote. Du suchst nach einem Wort hinüber und herüber und findest es nicht, — bis sich die erste Werksirene meldet und ihren Ruf zur Pflicht durchs Tal der Schlote heult. Die zweite fällt ein, die dritte, die vierte . . . Es brummt und gellt, mal nahe, mal fern. Nun weißt du, was „Lied der Arbeit“ ist.

Drüben bauen sie eine Straße, die Pflasterer sind am Werk. Jeder Hammerschlag, der den Stein trifft, ist heller Liedton, und die Männer, die dahinter im Chor und Takt die eisernen Rammen heben und stürzen, schlagen ein Lied, von dem du so leicht nicht loskommst. Am andern Ende, wo sie die Straßendecke gießen, kriecht eine dampfbetriebene Walze über den

Práce zpívá

Kde jen ucho zaslechne práci, vydává hluk. Kde však se naslouchá i srdcem (dosl.: kde je také srdce při tom), tam si práce zpívá. Každá práce zpívá, musíme k ní jen zaměřit zároveň sluch i srdce.

Není ovšem každá píseň stejně melodická. Kleště, které trhají hřebíky, mluví jinak než kladivo, které zvoní na kovadlině. Hřmot pouliční dráhy zaznívá jinak než (železniční) vlak daleko na kolejích (doslova: na dalekých kolejích). Pilka „ocaska“ (doslova: liščí ocas) má hrubý zvuk, ale svištlíci okružní pila zpívá ty nejkrásnější písně.

Mnoho krásných písní zaznívá den co den. Často je naše mysl vyhledává a je potěšena, najde-li je. Někdy se o ně vůbec nestaráme (dosl.: nejdeme za nimi) a přece prožijeme skvostnou chvíli (minutu). Jako když na toulkách znenadání narazíme na svěží píseň ze školní třídy nebo (když) uslyšíme dřevěnou píšťalu pastevice, tak nám někdy připadá zvukově krásná píseň práce.

Noc je tichá, ležíš a usínáš (dosl.: dumáš před spánkem). Tu zazní v bezprostorné dálce píšťala lokomotivy, dlouze a tak, jako by ten zvuk přicházel z toho světa, kam tě táhne únava. Neslyšíš ho jen, vidíš ho. Úzká stezka písničky to je, jasná a svádivá. Kousíček snu a přání se naň radostně věší, — a pak jsi již v bezpečí na jiném světě.

Stojíš časné zrána na návrší a dole leží kraj továrních komínů. Hledáš nějaké spojující slovo mezi „tam“ a „tu“ a nenalézáš je, — až se ohlásí první tovární siréna a zaječí svou výzvu k povinnosti do kraje komínů. Druhá se přidá, třetí, čtvrtá . . . Bručí to, ječí, tu zblízka, tu zase zdáli. Teď víš, co je „píseň práce“.

Tamhle stavějí silnici, dlaždiči jsou při práci. Každá rána kladiva, která zasáhne kámen, je jasným tónem písně, a muži, kteří tam vzadu ve sboru a v taktu zvedají a srážejí železné pěchy, ti vytloukají píseň, již se tak lehce nezbavíš. Na druhém konci, kde lijí kryt silnice, leze po šterku parní (dosl.: parou poháněný) válec. Podivuhodný tón, když tento ko-

Kies. Wunderlicher Ton, wenn der Koloß zer-
malmt und zerdrückt, zerquetscht und glättet.

Im Wald sind die Holzfäller zu Gange. Du
siehst sie nicht, doch du hörst sie. Du hörst
die Pferde im Geschirr. Du hörst die split-
ternen Äxte. Du hörst die Zähne der Sägen. Du
hörst die Hämmer auf stählernen Keilen. Und
am Ende hörst du den Baum, der mit Krachen
zu Boden rauscht.

Höre den Bauer! Die Wagen knarren. Durch
das Korn mäht die Sense mit Risch und Rasch.
Schartige Schärfe klingt unter dangelnden
Schlägen. Auf der Tenne frohlocken die Flegel
im Takt.

Höre das Wasser, das der Müller über die
Schaufeln des Mühlrads leitet! Höre am Stein-
bruch die Kanonade sprengender Schüsse!
Höre den Nieter im Strebwerk der Brücke!
Höre den Schmied im dumpfen Flammrohr der
Kessel! Höre den Heizer vor glühenden Rosten!
Höre den Schreiner mit Hobel und Eisen! Höre
den Schuster, höre den Schleifer! Höre, Höre!

Alle Arbeit singt. Messer schneiden. Stangen
schlagen. Hämmer pochen. Feuer prasseln.
Spindeln surren. Deutschland ist eine riesige
Werkstatt, und dein Herz will singen. Höre
die Arbeit, — und du singst mit!

Aus Walter Dach: „Die Arbeit singt“, Kranz-Bücherei, Verlag Diesterweg, Frankfurt a. M.

los (vše) drtí a rozmačkává, rozmělnuje
a rovná.

V lese jsou v práci (dosl.: v chodu)
dřevorubci. Nevidíš je, ale slyšíš je. Sly-
šíš koně v postrojích. Slyšíš štípající se-
kery. Slyšíš zuby pil. Slyšíš kladiva na
železných klínech. A konečně slyšíš
strom, který s praskotem padá (doslova:
šustí) k zemi.

Naslouchej rolníkoví! Vozy praskají.
Žitem (se) prosekává kosa s (sycivým)
ryš, raš. Zubaté ostří zvoní pod úderu
naklepávání (dosl.: naklepávajícími). Na
mlatě jásají v taktu cepy.

Naslouchej vodě, kterou vede mlynář
přes lopatky mlýnského kola! Slyš v ka-
menném lomu kanonádu trhajících vý-
buchů! Naslouchej nýtovači ve vzpěrách
mostu! Naslouchej kováři v dunivém pla-
menci kotle! Naslouchej topiči před žha-
vými rošty! Naslouchej truhláři s hoblí-
kem a železem! Naslouchej ševci, na-
slouchej brusiči! Poslouchej! Poslouchej!

Každá práce zpívá. Nože řezou. Tyče
tlukou. Kladiva buší. Ohně praskají, Vře-
tena bzučí. Německo je obrovskou díl-
nou, a tvé srdce chce zpívat. Naslouchej
práci, — a budeš zpívat s ní!

- **Vypište si: die Zange, -, -n — kleště / r Hammer, -s, -ä- — kladivo / e Kreissäge, -, -n —**
okružní pila, cirkulárka / **Tag für Tag — den co den / darauf aus sein — jít, pachtiti**
se za něčím / unverhofft — znenadání / e Blockflöte, -, -n — flétna malých rozměrů
(nyní často užívaná německou mládeží) / **zuweilen — někdy / vorm = vor dem /**
jenseits — na jiné straně, má také význam: na onom světě / r Schlot, -s, -e — komín
/ zu Gange sein — býti v práci (dosl.: v chodu) / r Holzfäller, -s, - — dřevorubec /
s Pferdegeschirr, -s, -e — koňský postroj / e Axt, -, Äxte — sekera / e Hacke, -, -n
— sekera / s Beil, -s, -e — sekera / e Säge, -, -n — pila / sägen, ich säge, ich sägte,
ich habe gesägt — řezati pilou / stählern — ocelový / r Keil, -s, -e — klín / e Sense,
-, -n — kosa / die Sense dengeln — naklepávati (ostřiti) kosu / e Scharte, -, -n —
zub (v ostří kopy nebo nože) / e Tenne, -, -n — mlat / r Flegel nebo: r Dreschflegel,
-s, - — cep / s Mühlrad, -s, -ä-er — mlýnské kolo / e Schaufel, -, -n — lopatka / r
Steinbruch, -s, -ü-e — kamenný lom / den Fels sprengen, ich sprengte, ich sprengte,
ich habe gesprengt — trhati skálu (výbuchem) / r Heizer, -s, - — topič / r Rost, -s, -e
— rošt i rez / r Schreiner, -s, - — truhlář / r Tischler, -s, - — truhlář / r Hobel, -s, -
— hoblík / r Schleifer, -s, - — brusič / schleifen — brousiti / e Stadt, -, Städte —
město / e Werkstatt, -, Werkstätten — dílna.

Třetí úkol naší soutěže:

1

2

3

4

Zeichnungen: Dr. J. Fischer, Prag-Motol.

Která německá úsloví znázorňují tyto obrázky?
 Úsloví napište německy v minulém čase pod příslušný obrázek.

NAŠE VELKÁ SOUTĚŽ!

- Uveřejňujeme dnes třetí a zároveň poslední úkol naší soutěže. První úkol soutěže byl uveřejněn na poslední stránce dvojčísla 14/15, jež vyšlo dne 1. července t. r. Druhý úkol byl otištěn v minulém dvojčíslu 16/17, jež vyšlo 29. července t. r.

Třetí úkol soutěže:

Která německá úsloví znázorňují obrázky 1–4 otištěné na vedlejší stránce 344?

Úsloví napište německy v minulém čase pod příslušný obrázek. Texty úsloví (bez obrázků) a vyřešení předešlých dvou úkolů z minulých čísel časopisu zašlete do 10. září t. r. administraci našeho časopisu.

Každé správné vyřešení všech tří úkolů soutěže bude odměněno!

Podmínky soutěže:

Rozluštění **všech tří úkolů** napište na jeden list papíru, do záhlaví napište zřetelně svou plnou adresu a připojte kupony číslo 1, 2 a 3, které naleznete vždy na poslední straně našeho časopisu č. 14/15, 16/17 a 18. Všechny tři úkoly opatřené adresou a kupony pak zašlete do 10. září t. r. na jedinou administraci jazykového časopisu „Němčina“, Praha XII, Schwerinova 46. Lhůta pro zaslání všech tří úkolů končí dnem 10. září 1942.

V úkolech pro naši soutěž žádáme jen snadné překlady a znalosti, odpovídající vašim zkušenostem získaným četbou našeho časopisu a poslechem rozhlasových kursů němčiny.

Mezi nejúspěšnější řešitele rozdělíme 10 hodnotných cen a každé další správné řešení bude odměněno pěkným slovníčkem nebo knihou, hodící se pro studium německého jazyka.

1. cena	K 1000,-	bon na knihy dle vlastní volby,
2. cena	K 800,-	" " " " " "
3. cena	K 500,-	" " " " " "
4. cena	K 400,-	" " " " " "
5. cena	K 300,-	" " " " " "
6.-10. cena po K	150,-	" " " " " "

Bony na knihy dle vlastní volby budou zníti na knihkupectví „Orbis“, Praha II, Václavské nám., kde si každý výherce může knihy vybrati podle svého vkusu. Řešitelé bydlící mimo Prahu mohou si knihy na bony vybrati a vyžádati písemně. Každý, kdo zašle správné řešení a nebude moci býti odměněn některou z 10 hlavních cen, obdrží odměnu ve formě pěkného slovníčku nebo knihy.

- Uveřejněním třetího úkolu naše soutěž končí.
- Přečtete si ještě „Připomínky řešitelům soutěže“ otištěné na poslední stránce tohoto čísla. Ušnadní Vám řešení dnešního úkolu.
- Nezapomeňte, prosím, že lhůta pro zaslání všech tří vyřešených úkolů končí dnem 10. září t. r.
- Při řešení úkolů soutěže Vám přejeme hodně zábavy a doufáme, že pro některou z těžších otázek nezhodíte flintu předčasně do žita, že Vám z ní nebudou dokonce snad vstávat hrůzy vlasy na hlavě, že se Vám po chvilce přemýšlení určitě rozbřesknou a že Vám spadne kámen se srdce, jakmile všechny úkoly správně vyřešíte.

Wilhelm Schäfer

Wilhelm Schäfer ist bäuerlicher Abkunft. Er wurde am 20. Januar 1868 in Ottrau (Hessen) geboren. Früh schon kam er mit seinen Eltern an den Niederrhein und verbrachte den größten Teil seiner Kindheit in Düsseldorf. Ursprünglich wollte er Maler werden, doch wandte er sich schließlich dem Lehrberufe zu. Nach siebenjähriger Tätigkeit als Lehrer wurde er sich seiner dichterischen Berufung bewußt. Von einem Aufenthalt in der Schweiz und in Frankreich zurückgekehrt, übernahm er die Leitung der Zeitschrift „Rheinlande“ und wurde Gründer und Leiter des „Verbandes der Kunstfreunde in den Ländern am Rhein“. Seit 1918 lebt Wilhelm Schäfer in Ludwigshafen am Bodensee.

„Im besten Sinne des Wortes ein Dichter des gesamten deutschen Volkes,“ so wurde Wilhelm Schäfer in der Urkunde zum Rheinischen Literaturpreis genannt, den er im Jahre 1938 erhielt.

Wilhelm Schäfer ist der Meister der Kurzgeschichte, der Anekdote. Jede seiner Anekdoten ist ein in sich geschlossenes Ganzes, das in knapper, straffer Form ein Ereignis, eine Persönlichkeit ans Licht stellt und dabei ein anschauliches Bild des Zeitalters und des Schauplatzes gewährt. Bewundernswert ist die zuchtvolle Einfachheit und Ausdruckskraft der Sprache.

Wilhelm Schäfers Anekdoten sind in den Bänden „Die Anekdoten“ (1928) und „Wendekreis neuer Anekdoten“ (1937) zusammengefaßt. Der Band „Hundert Historchen“ (1940) enthält heitere Begebenheiten aus der Geschichte. Die Sammlung „Novellen“ (1928) umfaßt sechs Meisternovellen. — „Karl Stauffers Lebensgang“ (1912) erzählt von dem schweizerischen Maler Karl Stauffer, der nach höchsten Zielen griff und an den Grenzen seiner Begabung scheiterte. „Lebenstag eines Menschenfreundes“ (1915) ist die Geschichte des großen Erziehers Pestalozzi. „Huldreich Zwingli“ (1926) ist das Lebensbuch des Reformators Zwingli. Der Roman „Hauptmann von Köpenick“ (1930) beschreibt das Schel-

● Slovíčka: e bäuerliche Abkunft — selský původ / verbringen — strávit / ursprünglich — původně / sich einem Berufe zuwenden — věnovati se (dāti se na) povolání / sich der Berufung bewußt werden — uvědomiti si poslání / r Aufenthalt — pobyt / zurückgekehrt — zde: vrátiv se / übernehmen — převzít / e Leitung — vedení / r Leiter, -s, - — vedoucí, ředitel / (e Leiter, -, -n — žebřík!) / r Gründer — zakladatel / r Verband der Kunstfreunde — svaz přátel umění / im besten Sinne des Wortes — v nejlepším smyslu slova / e Kurzgeschichte — krátká povídka, skeč / ein in sich geschlossenes Ganzes — celek sám v sobě uzavřený / knapp — úsečný / straff — strohý / ans Licht stellen — postaviti do světla, ozářiti, osvětliti / anschaulich — názorný / s Zeitalter — věk / r Schauplatz — dějiště / bewundernswert — obdivuhodný / zuchtvoll — ukázněný / e Ausdruckskraft — výraznost / r Wendekreis — obratník / umfassen — obsahovati / r Lebensgang — cesta životem / e Begabung — nadání / scheitern — ztroskotati / Hauptmann von Köpenick — hejtman z Kopníku / s Schel-

menstück des Schusters, das ganz Deutschland zum Lachen brachte. Drei kleine Romane sind unter dem Titel „Mit sechzig Jahren“ zusammengefaßt. — Während des ersten Weltkrieges begann Wilhelm Schäfer die Arbeit an seinem bekanntesten Werke „Die dreizehn Bücher der deutschen Seele“ (1922). In kurzen Einzelbildern läßt das Werk eine gewaltige Schau der deutschen Geschichte vorüberziehen. Es hat die Bestimmung und die Kraft, die Herzen aus der Verzweiflung aufzurichten und mit neuer Hoffnung zu erfüllen. In dem Werk „Theoderich, König des Abendlandes“ (1939) hebt Wilhelm Schäfer die Gestalt des Gotenkönigs in ihrer ganzen geschichtlichen Größe ans Licht.

Selbstbiographische Werke sind „Lebensabriß“ (1918), „Mein Leben“ (1934) und auch die Novelle „Die unterbrochene Rheinfahrt“ (1913).

Ein Teil von Wilhelm Schäfers Reden, in denen er um die Erneuerung des deutschen Volkstums kämpfte, sind in den Bänden „Der deutsche Gott“ (1923) und „Deutsche Reden“ (1933) zusammengefaßt.

Dr. Wilma Zurlinden.

menstück — šelmovský kousek / zum Lachen bringen — přivést k smíchu, rozesmát / s Einzelbild — jednotlivý obraz, úsek / läßt vorüberziehen — promítá (dosl.: nechává táhnouti kolem) / eine gewaltige Schau — mohutný pohled do / e Bestimmung — poslání / e Verzweiflung — zoufalství / aufrichten — pozvednouti, napřimiti / e Hoffnung — naděje / erfüllen — naplniti / r Gotenkönig — král Gotů / r Abriß — oddíl, část / e Erneuerung — obnovení / s Volkstum — národovectví / zusammenfassen — shrnouti.

Wilhelm Schäfer:

Der Stegreifdichter

● Několik slov úvodem:

Johann Wilhelm Ludwig Gleim, znamenitý německý básník, žil v letech 1719 až 1803. Se všemi lidmi majícími nějaký význam v literatuře navázal a udržoval čilé styky. Pro své básnické nadšení a pro svou nezištnost se stal jakýmsi ochráncem a populárním mecenášem tehdejšího německého básnického dorostu. Říkali mu proto všeobecně „Vater Gleim“.

Einmal im Juni war der Vater Gleim nach Weimar gekommen, und die Herzoginmutter Amalie hatte ihm zu Gefallen eine Nachmittagsgesellschaft geladen, zu der auch Goethe erscheinen sollte; aber es hieß, er sei noch mit dem Herzog unterwegs. Nach den Begrüßungen las Gleim aus dem neuesten Göttinger Musenalmanach vor, von dem er das erste Exemplar mitgebracht hatte. Er las Gedichte von sich und seinen jungen Freunden, die weiblichen Herzen zu rühren, und nahm im Eifer seiner Lesung nicht wahr, daß unterdessen noch verspätete Gäste eintraten, die sich unauffällig unter die andern mischten.

Es war ein warmer Junitag, und Gleim mußte ein paar Mal sein Tüchlein vorholen, sich den Schweiß von der Stirn zu tupfen. Deshalb, als sich einer von den neu angekommenen Gästen erbot, ihn für eine Weile abzulösen, nahm er das Angebot an in der Meinung, der

Básník improvisátor

Jednou v červnu přijel otec Gleim do Weimaru, a vévodkyně-matka Amalie na jeho počest (aby se mu zavděčila, dosl.: jemu k libosti, kvůli němu) sezvala odpolední společnost, na níž se měl objevit i Goethe; avšak bylo řečeno (dosl.: jmenovalo se), že prý ještě někde chodí (dosl.: je cestou) s vévodou. Po uvítání předčítal Gleim z nejnovějšího Göttingerského almanachu mus, jehož první výtisk přinesl s sebou. Předčítal básně své (doslova: od sebe) a od svých mladých přátel, aby dojímal srdce (přítomných) žen, a v zápalu svého předčítání ani nezapomněl, že mezitím přicházeli (doslova: vstupovali) ještě opozdílí hosté, kteří se nenápadně vmísili mezi ostatní.

Byl teplý červnový den, a Gleim musil několikrát vytáhnout svůj šáteček, aby si osušil (dosl.: otukal) pot s čela. Proto, když se jeden z nově přišedších hostů nabídl, že ho na chvíli vystřídá, přijal nabídku v domnění, že onen mladík v zeleném loveckém kabátci je jen jakýsi Někdo od (vévodova) dvora.

junge Mann im grünen Jagdrock sei nur ein Jemand vom Hof.

Da mußte er freilich staunen, wie anders der mit den Versen umsprang, wie er die Kraft seiner jungmännlichen Stimme hinein legte und in die weichen Töne härtere mischte, wie er in dem Band blättern immer kühnere Dinge herausfand, wie er einen Hymnus an die Natur markig und groß sprach und danach Laune und Scherz bis zum Übermut sprudeln ließ.

Warum las ich nur so mindere Dinge, da der Band soviel stärkere enthält? mußte der alte Gleim denken. Dann aber hörten seine Ohren einen Reim auf den eigenen Namen, der unmöglich gedruckt dastand; als auch Wieland und andere Anwesende gereimt vorkamen, konnte es ihm nicht länger mehr zweifelhaft sein, daß all das tolle Zeug, das er angeblich aus dem Buch las, von dem jungen Mann im grünen Jagdrock aus dem Stegreif gesprochen wurde.

Das ist entweder Goethe oder der Teufel! flüsterte er dem längst schmunzelnden Wieland zu, der neben ihm saß.

Beides! gab der zur Antwort, ehe noch der junge Mann im grünen Jagdrock das Buch zuklappte und von dem fröhlichen Jubel umringt war, zu dem nur die Herzoginmutter mit einem wehmütigen Blick auf den aus dem Sattel gehobenen Vater Gleim den Kopf schüttelte; aber sie lächelte auch.

(Dem Buche „Hundert Histörchen“ von Wilhelm Schäfer, Verlag Langen-Müller München, entnommen.)

● Zapamatujte si:

Der Stegreif je česky: třmen. **Aus dem Stegreif reden, dichten** znamená: řečnit, básnit spatra, improvizovat zpaměti, činit něco bez přípravy a bez dlouhého uvažování (dosl.: ve třmeni, t. j., aniž je třeba sesednouti s koně). Na př.: **Er hat seine Rede aus dem Stegreif gehalten.** — Řečnil spatra. / **Aus dem Stegreif kann ich Ihnen diese Frage jetzt leider nicht beantworten.** — Zpaměti (teď, ihned, spatra) Vám na tu otázku nyní, bohužel, nemohu odpovědět. / **Er ist ein Stegreifdichter.** — Je to básník improvizátor, skládá básně spatra.

Avšak pozor: v češtině má rčení „spatra“ také ještě význam „povýšené“ (=s patra). Větu: „Pohlížel na něj spatra“ proto nesmíte překládat do němčiny: **Er hat ihn aus dem Stegreif betrachtet, nýbrž: Er hat ihn von oben herab betrachtet** (dosl.: od shora dolů). **Aus dem Stegreif** má v němčině pouze význam: **bez přípravy, improvizovaně, zpaměti, narychlo.** Také větu: **Mluvil s ním dosti spatra** (t. j. povýšeně) nepřekládejte „aus dem Stegreif“, nýbrž: **Er hat ziemlich hochtrabend mit ihm gesprochen** (dosl.: vysoce cválaje [na koni]). Větu: „Jednal se mnou spatra“ překládejte: **Er hat mich hochnäsigt behandelt** (doslova: s nosem nahoru, „vysokonosově“).

A zapamatujte si ještě jedno rčení z tohoto článku: **jemanden aus dem Sattel heben** — (dosl.: někoho vyzvednouti, vyhoditi ze sedla) přivésti někoho z rovnováhy, skláti někoho, umlčeti někoho, usaditi ho.

Tu se ovšem musil podiviti, jak ten si zcela jinak zahrával (dosl.: skákal okolo) s verši, jak do nich vkládal sílu svého mladického hlasu a do měkkých tónů vměšoval tvrdší, jak při listování (dosl.: listuje) ve svazku v něm nacházel čím dále (dosl.: vždy) odvážnější věci, jak výrazně a velkolepě přednesl (doslova: mluvil) hymnus na přírodu a pak překypoval (dosl.: nechal tryskati) rozmarem a žertem až do rozpustilosti.

Proč jsem předčítal jen tak méněhodnotné věci, obsahuje-li svazek o tolik silnější? musil si myslit starý Gleim. Potom však uslyšely jeho uši rým na vlastní jméno (Gleimovo), které tam naprosto (dosl.: nemožně) nemohlo býti (dosl.: nestálo) vytištěno; když se vyskytli i Wieland a ostatní přítomní v rýmech, nemohl býti již déle na pochybách (doslova: nemohlo mu býti již déle pochybným), že všechny ty bláznivé věci, které prý četl z knihy, byly tím mladým mužem v zeleném mysliveckém kabátci přednášeny (dosl.: mluveny) spatra (improvizovány).

To je buďto Goethe nebo sám ďábel! zašeptl dávno již se (potutelně) usmívajícímu Wielandovi, jenž seděl vedle něho.

Obojí! odpověděl tento (doslova: dal k odpovědi), dříve ještě než onen mladík v zeleném loveckém kabátci sklapl knihu a byl obklopen radostným jásotem, nad nímž (dosl.: k němuž) potřásala hlavou jen vévodkyně-matka s listostivým pohledem na otce Gleima přivedeného úplně z rovnováhy (dosl.: vyzvednutého se sedla); avšak i ona se usmívala.

Kursy němčiny rozhlasem

Pokračovací lekce

(Vždy v pondělí a ve středu od 20.20—20.40 hod. stanice Praha, Brno, Mor. Ostrava.)

Rozhlasové pokračovací lekce jsou určeny pro posluchače, kteří v minulém období poslouchali rozhlasový kurs němčiny pro začátečníky. V těchto lekcích budeme doplňovat a prohlubovat dosud probranou látku. Často obsah těchto lekcí bude zájmat také posluchače v jazyce německém už dost pokročilé, pro něž se vysílají lekce doplňovací.

Člen — der Artikel oder das Geschlechtswort

Víme, že němčina zná určitý a neurčitý člen: der bestimmte Artikel: **der, die, das** und der unbestimmte Artikel: **ein, eine, ein**.

Známe také skloňování obou členů. Je nám všeobecně známo, kdy je nutno použití určitého a kdy neurčitého členu. Dokonale toto pravidlo však ještě neovládáme. A trvá to zpravidla velmi dlouho, než dovedeme použití naprosto správně obou členů, přesto, že známe všeobecné pravidlo, že **určitý člen** označuje předměty nebo osoby už z **ná-mé** nebo **různými okolnostmi určené** a že **neurčitý člen** označuje osoby nebo věci **neznámé** nebo **neurčité**. Až budeme používat naprosto správně obou členů, budeme moci o sobě říci, že ovládáme němčinu velmi dobře. A nyní několik pravidel o užívání členu vůbec:

Zapamatujeme si:

Všechna vlastní jména osobní a dále vlastní jména míst a zemí, tato však jen, jsou-li rodu středního a v jednotném čísle, klademe zpravidla **bez členu**.

Na příklad: **Marie ist mit der Arbeit schon fertig.** - (Marie je s prací již hotova.) — **Karl ist heute nicht zu Hause.** - (Karel dnes není doma.) — **Franz kommt nachmittag zu uns.** - (František přijde odpoledne k nám.) — **Böhmen ist ein fruchtbares Land.** - (Čechy jsou úrodná země.)

Marie
Karl

Někdy však u vlastních jmen osobních použijeme v praktickém hovoru určitého členu, a to tenkrát, chceme-li vyjádřit náš dobrý a důvěrný poměr k nějaké osobě. Na př.: **Franz, ruf einmal die Marie!** - (Františku, zavolej Marii!) — **Wo ist denn der Karl schon wieder?** - (Kdepak už je zase Karel?) — **Der Franz sollte schon längst mit seiner Arbeit fertig sein.** - (František měl býti již dávno hotov se svou prací.)

die Marie
der Karl

6a

Také u vlastních jmen, končících na *s y k a v k u*, a u těch, u kterých není možno při skloňování přidati v 2. pádě jedn. čísla koncovku *-s*, **užíváme členu**, abychom vyjádřili jednotlivé pády při skloňování. Na příklad: *Der Schrank des Franz ist immer in Ordnung.* - (Skříň Františkova je vždy v pořádku.) — **A v š a k:** *Karls Schrank ist neu.* - (Karlova skříň je nová.) — *Der Geburtstag des Andreas ist schon übermorgen.* - (Narozeniny Ondřejovy jsou již pozítří.)

Člen také **klademe** u vlastních jmen míst a zemí, která jsou rodu ženského: *die Schweiz, die Türkei, die Slowakei, die Krim* a pod. Dále pak také u vlastních jmen zemí, která mají jen množné číslo, jako na příklad: *die Niederlande.*

Člen mají také vlastní jména míst a zemí, která jsou rodu mužského, jako: *der Haag*; v Haagu — *im Haag.*

S členem užíváme zpravidla vlastní jména hor a řek, jezer a moří. Na příklad: *Vltava - die Moldau*; neříkáme tedy jen *Moldau*, nýbrž s určitým členem: *die Moldau*; *der Rhein*; *die Donau*; *die Alpen*; *der Ozean, der Böhmerwald - Šumava*; *die Ostsee*; *die Südsee - Jižní moře* atd.

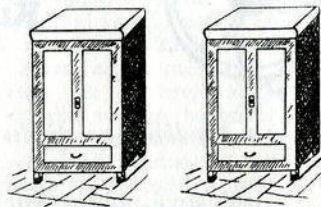
S určitým členem užíváme také všechna jména dní a měsíců, jakož i ročních období. Říkáme: *der Montag, der Dienstag, der Mittwoch, am Donnerstag, bis zum Sonntag* atd. A podobně: *der Jänner, der Feber, der April, der Mai, im Juni, im Juli, bis zum August.* A právě tak: *der Frühling, im Frühling*; *der Sommer, im Sommer, bis zum Winter* atd.

Pozor: Každé vlastní jméno, ke kterému přidáme přídatné jméno, určuje se tímto přídatným jménem blíže a má pak vždy u sebe určitý člen: *der kleine Franz, die kranke Marie, der fleißige Hans, das fruchtbare (úrodné) Böhmen, die deutsche Schweiz, das mächtige (mocné) Japan* atd.

Bez členu užíváme podstatného jména *Bůh - Gott*; přidáme-li však přídatné jméno, hned přistupuje člen: *der weise, der gütige Gott - moudrý, dobrotivý Bůh.*

Bez členu zůstávají také podstatná jména, která značí určitý stav nebo povolání. Na příklad: *Mein Vater war Schlosser (nikoli: d e r Schlosser).* - (Můj otec byl zámečnickem.) — *Herr Neumann ist Lehrer an der Hauptschule.* - (Pan Neumann je učitelem na hlavní škole.)

Přidáme-li přídatné jméno, přistupuje **neurčitý člen:** *Herr Neumann ist ein ausgezeichnete Lehrer.* - (Pan Neumann je výtečným učitelem.) — *Mein Vater war ein tüchtiger Schlosser.* - (Můj otec byl zdatným zámečnickem.) — *Unsere Nachbarin ist eine tüchtige Schneiderin.* - (Naše sousedka je zdatnou švadlenou.)

Karls Schrank **Der Schrank des Franz**

**die Schweiz
die Slowakei**

**die Moldau
der Rhein
der Ozean**

**der Montag
der Jänner
im Sommer**

**Gott
der weise Gott**

**Schlosser
Lehrer**

e i n tüchtiger Lehrer

Také jména látková užíváme bez členu: Milch ist gesund. - (Mléko je zdravé.) — Wasser ist das beste Getränk. - (Voda je nejlepším nápojem.) — Holz ist ein guter Verarbeitungsstoff. - (Dřevo je dobrou hmotou pro zpracovávání; dá se dobře zpracovávat.) Jen v případech, ve kterých máme na mysli určitou látku, klademe určitý člen: Die Milch ist wirklich gut. - (Toto mléko je vskutku dobré.) — Das Wasser schmeckt ausgezeichnet. - (Tato voda chutná výborně.)

Milch
die Milch

Wasser
das Wasser

Člen odpadá u podstatných jmen, předchází-li jiné podstatné jméno, vyjadřující jejich množství nebo váhu: na př.: Unsere Obstbäume haben heuer eine Menge Früchte (nikoli: der Früchte). - (Naše ovocné stromy mají letos spoustu plodů.) — Wozu brauchst du denn zwei Dutzend Federn? - (K čemu potřebuješ dva tucty per?) — Drei Meter Tuch genügen für deinen Anzug. - (Tři metry látky stačí na tvůj oblek.)

Drei Meter Tuch

Také tituly a nadpisy nemívají člen. Na př.: Großes deutsch-tschechisches Wörterbuch. — Deutsche Sprachlehre (mluvnice). — Feuerwehr-Gerätehaus (hasičská zbrojnice, dosl.: dům náčiní.) — Lebensmittelgeschäft. — Deutsches Theater. — Hauptbahnhof. — atd.

Deutsches Theater

Podstatné jméno ztrácí také tenkrát člen, předchází-li druhý pád, který je na něm závislý. Na př.: der Garten des Nachbars, avšak: des Nachbars Garten; der Anzug des Karl, avšak: Karls Anzug; die Arbeit des Bauern, avšak: des Bauern Arbeit atd.

Člen také není v různých stálých rčeních. Na příklad: Land und Leute; Tag und Nacht; Hals und Kopf; Herz und Hand; Kopf und Fuß.

zu Wasser
zu Lande

Také v mnoha rčeních předložkových vynecháváme člen. Na př.: zu Wasser (na vodě); zu Lande (na zemi, po souši); bei Tag (ve dne); bei Nacht (v noci); nach Hause atd.

Mnohá slovesa se pojí v němčině se 4. pádem. Všimněte si, že zpravidla v takových případech neklademe člen. Na příklad: Zeit haben; Zeit gewinnen; Atem holen (nabírat dech, dýchat); frische Luft schöpfen (nikoli: die frische Luft - nadýchat se [dosl.: čerpati] čerstvého vzduchu); gute Dienste leisten (býti užitečným, konati dobré služby); atd.

Zapamatujte si toto: Následuje-li více podstatných jmen za sebou a jsou-li různého rodu, je nutno klásti patřičný člen u každého podstatného jména! Člen nutno klásti také tenkrát, jsou-li podstatná jména sice stejného rodu, značí-li však různé předměty nebo osoby. Na příklad: das Feld, die Wiese und der Wald (klademe člen u každého podstatného jména, poněvadž jsou různá)

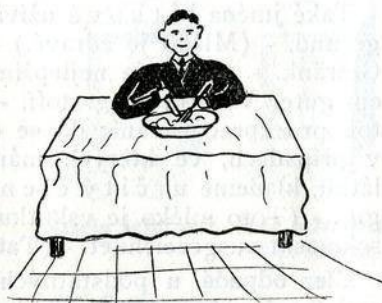
der Freund und
der Nachbar
der Freund und Nachbar

7a

ného rodu); **der Freund und der Nachbar** (znamená: že přítel a soused jsou dvě různé osoby: můj přítel a můj soused; — v češtině v takovém případě opakujeme na příklad přivlastňovací zájmeno můj); **der Freund und Nachbar** (znamená: že přítel a soused je táž osoba; v češtině bychom řekli: můj přítel a soused)

Cvičení: Přeložte tyto věty a určete, proč klademe nebo neklademe člen. Slovíčka jistě už většinou znáte.

Das Buch heißt: **Praktische Sprachübungen**. — Nun bin ich mit der Arbeit endlich fertig; aber ich habe bei **Tag und bei Nacht** arbeiten müssen. — Seine Ausführungen (vývody) haben weder **Kopf** noch **Fuß** (ani hlavy ani paty). — **Schlechte Beispiele** verderben gute Sitten (kazí dobré mravy). — **Der Tugend Weg** ist schmal und steil (příkrá). — **Böhmen und Mähren** gehören zum Großdeutschen Reich. — **Der Sommer** geht zu **Ende** und es naht allmählich **der Herbst**. — Er ist ihm mit **Leib und Seele** ergeben (oddán tělem i duší). — Mein Freund stand mir stets mit **Rat und Tat** bei (byl mi nápomocen radou i skutkem). — Der Fall wurde **an Ort und Stelle** untersucht (na místě samém). — Von **Zeit zu Zeit** (občas) kehrt mein altes **Leiden** (neduh) wieder. — Wir kamen nur **Schritt für Schritt** vorwärts (krok za krokem). — Das **Tischgestell** (podstavec) ist aus **Holz**; die **Tischplatte** (deska) aus **Stein**. — Was man von **Jugend an** (od mládí) tut, fällt einem nicht schwer. — Also, gehen wir **zu Tisch** (tak, půjdeme k jídlu)! — Er ist **zu Tisch** gegangen (odešel na oběd). — Komm her **zum Tisch** (pojď sem ke stolu)! — **P o z o r:** **zu Tisch** gehen — jíti k jídlu, na oběd atd.; **zum Tisch** gehen — jíti ke stolu; podobně **zu Bett** gehen — jíti k posteli, ulehnouti k spánku; **zum Bett** gehen — jíti k posteli. Heute gehen wir bald **zu Bett**. — Er ging **zum Bett** und zeigte auf das Bild. — Die **Schwester des Matthias** ist heute angekommen. — Der **Radeğast** (Radhošť) ist ein sagenvoller Berg (opředený [dosl.: plný] pověstmi). — Die **Schneekoppe** (Sněžka) ist 1600 m hoch. — **Salzburg** ist nicht nur eine schöne, sondern auch eine wichtige Stadt. — Geben Sie mir, bitte, ein **Kilo Birnen!** — Geben Sie mir **die Birnen!** (dejte mi ty hrušky!) — Franz Neumann, Lehrer.

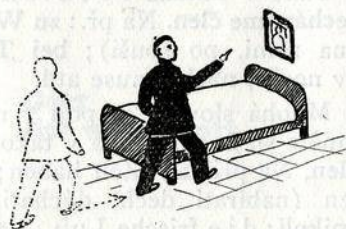
zu Tisch

zum Tisch

zu Bett

zum Bett

Zúčastněte se naší soutěže!

Úkol, podmínky a připomínky k ní v tomto čísle na str. 344, 345, 360.

Doplňovací lekce

(Vždy v pátek od 20.20—20.40 hod. stanice Praha, Brno, Mor. Ostrava.)

Odchylná slovesa v praxi!

Nejdůležitější slovesa,

jež se v němčině pojí s jiným pádem než v češtině, nebo mají v němčině nějakou jinou odchytku:

(Pokračování z minulého dvojčísla 16/17 str. 327—329. Přečtete si vysvětlivky na str. 327 min. čísla.)

Přemýšlej o tom! Přes noc přibýlo sněhu. Přidali se k nám. Musíme přihlížeti k jeho rodinným poměrům. Přiložte k dopisu známku na odpověď! Přimluv se za mne u maminky! Připamatujte (připomeňte) mi to zítra, abych nezapomněl! K žádosti připojte poslední vysvědčení! K němu se vy nemůžete přirovnávat. Mnohému jsem se tam přiučil. Ke všemu se přiznal. Prosím o dovolení, abych tam směl jít. Ptal jsem se strážníka na poštu. Pustili jsme se do práce. Sousedky se pustily do sebe. Dlouho jsme se o tom radili. Raduje se (těší se) z každé maličkosti.

Řídíme se vaším příkladem. Rozdělili se o všechny majetek. Rozkřikl se na mne. Rozstonal se na plíce. Tomu nerozumíš. Co tím rozumíte? Dlouho jsme sledovali letadlo. Slituj (smiluj) se nad námi, Pane! To se nesluší na takového velkého chlapce. Čemu se smějete? Smál se na mne. Co o tom soudíte? Sousedíme s panem Müllerem. Stáral se o svou sestru. Stál na tom a nepovolil. Stal se vojákem. Zajděte pro nás, až půjdete = zastavte se pro nás, až půjdete! Stěžoval si na tvé chování. Strachuje (bojí) se o něj.

Denk einmal darüber nach! (Laß dir's noch mal durch den Kopf gehen!) Über Nacht hat der Schnee zugenommen (ist mehr Schnee gefallen). Sie schlossen sich uns an. Wir müssen seine Familienverhältnisse berücksichtigen (auf seine Familienverhältnisse Rücksicht nehmen). Legen Sie dem Briefe eine Marke für die Antwort bei! Sprich für mich bei der Mutter (lege ein Wort für mich bei der Mutter ein)! Erinnern Sie mich morgen daran, damit ich nicht vergesse! Dem Gesuch schließen Sie das letzte Zeugnis bei! Mit ihm können Sie sich nicht vergleichen. Manches habe ich dort dazugelernt. Er hat alles eingestanden. Ich bitte um die Erlaubnis, hingehen zu dürfen. Ich fragte den Wachmann nach der Post. Wir machten uns an die Arbeit (wir fingen an zu arbeiten). Die Nachbarinnen fielen übereinander her. Lange haben wir darüber beraten (es besprochen). Er freut sich über jede Kleinigkeit.

Wir richten uns nach Ihrem Beispiel. Sie teilten sich in den ganzen Besitz (teilten den Besitz untereinander auf). Er hat mich angeschrien. Er wurde lungenkrank. Das verstehst du nicht. Was verstehen Sie darunter? Wir folgten dem Flugzeug lange. Erbarme dich unser, Herr! Das schickt (gehört, geziemt) sich nicht für so einen großen Burschen. Worüber lachen Sie (lacht ihr)? Er lachte mich an. Was urteilen Sie darüber (was halten Sie davon)? Wir grenzen an den Herrn Müller, wir wohnen neben dem Herrn Müller. Er kümmerte sich um seine Schwester (sorgte für seine Schwester). Er bestand darauf und gab nicht nach. Er wurde Soldat. Holen Sie uns ab, wenn Sie gehen! Er hat sich über dein Verhalten (Benehmen) beklagt (beschwert). Er ängstigt sich um ihn.

O novém Německu

Die 3. Büchersammlung der NSDAP. für die deutsche Wehrmacht.

Eine der wichtigsten Kriegsaufgaben des Hauptamtes Schrifttumspflege in der Dienststelle des Reichsleiters Rosenberg ist die Durchführung der Büchersammlung der NSDAP. für die deutsche Wehrmacht, der „Alfred-Rosenberg-Spende“. In zwei Sammelaktionen wurden bis zum Frühjahr 1941 15½ Millionen Bücher erfaßt und 55 000 Büchereien an die kämpfende Front abgegeben. Damit war ein hervorragendes Ergebnis erzielt, nach dem zunächst kaum noch mit nennenswerten Steigerungen gerechnet werden konnte. Die deutschen Volksgenossen aller Stände hatten aus ihren kleinen oder größeren Büchereien gegeben, was sie für die Soldaten des deutschen Volkes als geeignet ansahen, und eine Fülle besten Lesegutes geopfert. Daß daneben in den ersten Sammlungen auch manche ungeeignete Buchspende war, von der sich die Spender leichten Herzens trennten, ist selbstverständlich. Die damit verbundene Belastung der Beauftragten für die Büchersammlung und ihrer vielen Hilfskräfte wird sich — auf die Dauer gesehen — fruchtbar erweisen durch die Tatsache einer Entrümpelung der Büchereien zugunsten des guten Buches. Die Front hat in unzähligen Dankschreiben die Freude an den ausgelieferten Büchereien bekundet, die ein neues Zeichen der Verbindung zwischen der Heimat und ihren kämpfenden Soldaten sind.

Der Bedarf der deutschen Wehrmacht an Büchereien war indessen ständig gewachsen. Einmal waren noch nicht sämtliche Einheiten beliefert worden, zum andern wurden die Bücher zerlesen oder gingen während des Vormarsches verloren. Auch die Aufstellung neuer Einheiten der deutschen Wehrmacht ging weiter. Reichsleiter Alfred Rosenberg bestimmte die Durchführung der Büchersammlung als Dauereinrichtung während des Krieges. Damit wurde für den Winter 1941/42 eine neue Sammelaktion einge-

3. knižní sbírka NSDAP. pro brannou moc

Jedním z nejdůležitějších válečných úkolů hlavního úřadu pro péči o písemnictví při služebně říšského vedoucího Rosenberga je provádění sbírky knih (pořádané) NSDAP. pro německou brannou moc, (t. zv.) „Daru Alfreda Rosenberga“. Ve dvou sběracích akcích bylo zachyceno do jara 1941 15½ milionu knih a bojující frontě odevzdáno 55 000 knihoven. Tím bylo docíleno vynikajícího výsledku, po němž se stěží mohlo ještě počítat se zvýšením, které by stálo za zmínku. Němečtí soukmenovci všech stavů dali ze svých malých a větších knihoven, co pokládali za vhodné pro vojáky německého národa a obětovali množství nejlepších knih (dosl.: četiva). Že vedle toho byl v první sbírkách i mnohý nevhodný knižní dar, s nímž se dárci s lehkým srdcem rozloučili, je samozřejmé. S tím spojené zatížení pověřenců pro sbírku knih a jejich mnohých pomocníků se projeví — hledíme-li do budoucna — jako plodná skutečnost tím, že knihovny budou ve prospěch dobré knihy zbaveny (zbytečného) braku. Fronta projevila v nesčetných děkovaných dopisech radost z dodaných knihoven, které jsou dalším dokladem spojení mezi domovinou a jejími bojujícími vojáky.

Potřeba knihoven v německé branné moci mezi tím stále stoupala. Jednak se nedostalo (dosl.: nebylo dodáno všem) ještě na všechny jednotky, jednak se knihy zničily čtením nebo byly ztraceny při postupu. Také stavění nových jednotek německé branné moci pokračovalo. Říšský vedoucí Alfred Rosenberg stanovil provádění knižních sbírek za trvalé zřízení po dobu války. Tím byla podnícena (dosl.: zahájena) pro zimu 1941/42 nová sběrací akce. Pří-

9

leitet. Die Vorbereitung lag wiederum in den Händen der Zentralbüchtersammelstelle des Hauptamtes Schrifttumspflege, die mit den Dienststellen der Partei und mit den Dienststellen ihrer Gliederungen sowie der Wehrmacht ihre Vereinbarungen traf und den Gauschrifttumsbeauftragten Ende September 1941 alle technischen und organisatorischen Einzelheiten bekannt geben konnte.

Der Aufruf des Reichsleiters Rosenberg zur 3. Büchersammlung wurde am 20. Oktober 1941 durch Presse und Rundfunk verbreitet. Ihn unterzeichneten gleichzeitig Reichsorganisationsleiter Dr. Ley, Stabschef der SA. Lutze, Reichsführer SS Himmler, Korpsführer Hühnlein, Korpsführer, General der Flieger Christiansen, Reichsarbeitsführer, Reichsleiter Hierl, der bevollmächtigte Vertreter des Reichsjugendführers, Reichsfrauenführerin Scholtz-Klink, Reichsdozentenführer Dr. Schultze, Reichsstudentenführer Dr. Scheel und der Leiter des NSLB., Gauleiter Wächtler, Reichsmarschall Göring und die Befehlshaber der Wehrmachtsteile, dazu besonders verdiente Soldaten und Reichsminister Dr. Goebbels erließen besondere Aufrufe. Plakate, Werbepositive, Werbestempel der deutschen Reichspost und andere Werbemittel wurden eingesetzt, um das deutsche Volk auf die Bedeutung dieser 3. Büchersammlung hinzuweisen. Die Gauleiter wandten sich überdies in Einzelaufrufen an ihre Gaue.

Block- und Stellenleiter der Partei, die Amtsträgerinnen der NS.-Frauensschaft, die Führer der HJ. und SS wie auch Angehörige des Deutschen Roten Kreuzes waren als Sammler tätig. Die NS.-Frauensschaft führte eine Vorsammlung durch, die sofort greifbare Bücher erfaßte und auf die Hauptversammlung aufmerksam machte. Die erfaßten Spenden wurden ortsgruppenweise zusammengetragen und in den Kreisleitungen gesichtet. Neben den Kreisschrifttumsbeauftragten waren freiwillige Helfer aus dem NSLB. und den Volksbüchereien für die

prava spočívala opět v ústředí pro sběr knih při hlavním úřadě pro pěstování písemnictví, které se dohodlo s úřadovými strany a se služebnými jejími složkami, jakož i s brannou mocí, takže mohlo oznámiti již koncem září 1941 župním pověřencům pro literaturu všechny potřebné technické a organizační podrobnosti.

Provolání říšského vedoucího Rosenberga k třetí sbírce knih bylo rozšířeno 20. října 1941 tiskem i rozhlasem. Podepsali je současně říšský organizační vedoucí Dr. Ley, Stabschef SA. Lutze, říšský vedoucí SS Himmler, sborový vedoucí Hühnlein, sborový vedoucí, generál letectva Christiansen, říšský vedoucí práce, říšský vedoucí Hierl, zplnomocněný zástupce říšského vedoucího mládeže, říšská vedoucí žen Scholtz-Klink, říšský vedoucí docentů Dr. Schultze, říšský vedoucí studentstva Dr. Scheel a vedoucí NSLB. (Nats. soz. Lehrerbund), župní vedoucí Wächtler, říšský maršál Göring a velitelé jednotlivých částí branné moci, dále někteří zvláště zasloužili vojáci a říšský ministr Dr. Goebbels vydali zvláštní provolání. Bylo použito (dosl.: nasazeno) plakátů, propagačních diapositivů, razítek říšské pošty a jiných propagačních prostředků, aby se německý národ upozornil na význam této třetí sbírky knih. Vedoucí žup se kromě toho obrátili na své župy ve zvláštních provoláních.

Vedoucí bloků a služeben strany, činnovnice Nac. soc. svazu žen, vedoucí Hitlerovy mládeže a SS jakož i příslušníci Německého Červeného kříže byli činní jako sběratelé. Nac. soc. svaz žen provedl jakousi předběžnou sbírku, která podchytila všechny knihy jsoucí ihned po ruce a upozornila na sbírku hlavní. Sebrané dary byly shromažďovány podle jednotlivých místních skupin a prohlédnuty v krajském vedení (strany). Vedle okrskových pověřenců pro písemnictví byli při výběru knih a sestavování

9a

Auswahl der Bücher und Zusammenstellung der Büchereien tätig. Die Reichsstelle für das Volksbüchereiwesen hatte zu Beginn des Winters ihre Büchereien auf die Notwendigkeit zur Mitarbeit hingewiesen, die in vorbildlicher Weise geleistet wurde. Aus 209 Büchereien waren dauernd etwa 500 bibliothekarische Kräfte an der Prüfung der Buchspenden beteiligt, die etwa 8 Millionen Bände bearbeiteten.

Die 3. Büchersammlung für die deutsche Wehrmacht hatte sowohl mengenmäßig als in der Qualität der gespendeten Bücher ein großartiges Ergebnis. 9 368 379 Bücher wurden in den Gauen durch die Sammlung erfaßt. Das Ergebnis der 2. Büchersammlung wurde überall übertroffen, teilweise sogar vervierfacht. Es wurde diesmal in der Hauptsache wertvolles Schrifttum gegeben. Vielfach wurden von den Volksgenossen Bücher eigens für diesen Zweck gekauft. Aus einem von Oberbefehlsleiter Hilgenfeldt im Einverständnis mit dem Reichsschatzmeister der Büchersammlung zur Verfügung gestellten Sonderfonds von 700 000 RM wurden weitere 145 500 Bücher durch die Zentral-Büchersammelstelle bezogen, die in der Hauptsache politischen oder unterhaltenden Inhalts sind. Auf diese Weise wurde es möglich, unseren Soldaten auch das allerneueste Schrifttum zu vermitteln. Die Verleger erhöhten dabei aus freien Stücken die gelieferten Mengen durch eigene Spenden. Der Zentralverlag der NSDAP. Franz Eher Nachf. spendete Bücher politischen Inhalts im Werte von 50 000 RM.

Die NS.-Volkswohlfahrt hatte auch bei der 3. Büchersammlung die Mitarbeit in der Zentral-Büchersammelstelle und die Übernahme der durch die Büchersammlung entstehenden Unkosten aufrecht erhalten. In den Gauen und Kreisen sorgte sie für die Verpackung und Abtransport der Büchereien. Die Wehrmacht stellte vielerorts Mitarbeiter, insbesondere für den Transport der Buchspenden zur Verfügung.

46 000 neue Büchereien mit durchschnittlich 80 bis 100 Bänden wurden aus dem Ergebnis der 3. Büchersammlung der NSDAP.

Knihoven činni ještě dobrovolní pomocníci z NSLB. a z obecních knihoven. Říšská úřadovna pro lidové knihovnictví upozornila na počátku zimy své knihovny na nutnost spolupráce, která byla tak vzorně splněna. Z 209 knihoven účastnilo se prohlížení knižních darů neustále asi 500 knihovnických sil, které zpracovaly asi 8 milionů svazků.

Třetí sbírka knih pro německou brannou moc měla jak co do množství tak i co do hodnoty darovaných knih kolepý výsledek. 9 368 379 knih bylo v župách zachyceno touto sbírkou. Výsledek druhé sbírky knih byl všude překonán, částečně dokonce zčtyřnásoben. Dávala se tentokrát povětšinou cenná literatura. Často soukmenovci k tomuto účelu dokonce knihy kupovali. Ze zvláštního fondu 700 000 RM daného k dispozici pro sbírku knih Oberbefehlsleiterem Hilgenfeldtem za souhlasu říšského pokladního bylo ústřední sběrnou knih koupeno dalších 145 000 knih, které jsou převážně (dosl.: v hlavní věci) obsahu politického nebo zábavného. Tímto způsobem bylo možno dodat (dosl.: zprostředkovati) našim vojákům i nejnovější literaturu. Nakladatelé dobrovolně zvýšili objednaná množství knih vlastními dary. Ústřední nakladatelství NSDAP. Franz Eher Nachf. věnovalo knihy politického obsahu v ceně 50 000 RM.

NS.-Volkswohlfahrt udržovala také při 3. sbírce spolupráci v ústřední sběrně knih a převzala náklady spojené s přejímáním sbírky knih. V župách a okrscích se starala o zabalení a odeslání knihoven. Branná moc dala v mnohých místech k dispozici spolupracovníky, zvláště pro dopravu knižních darů.

46 000 nových knihoven s průměrně 80 až 100 svazky bylo zřízeno z výsledku 3. sbírky (pořádané) NSDAP. pro

für die deutsche Wehrmacht erstellt. Sie sind der kämpfenden Truppe im Osten, im Norden, in Afrika, im Westen und auf hoher See zugestellt worden oder harren in Sammellagern der Wehrmacht der Abberufung. Der Opfersinn des deutschen Volkes und der Einsatz der politischen Leiter der NSDAP. haben gemeinsam eine Leistung vollbracht, die nicht vergessen sein soll, wenn einmal die Geschichte dieses Krieges geschrieben wird.

brannou moc. Byly dodány bojujícímu vojsku na východě, na severu, v Africe, na západě a na širém moři nebo čekají ve sběrných skladech branné moci na odeslání (dosl.: odvolání, odkomandování). Duch obětavosti německého národa a zasazení politických vedoucích podaly výkon, který nesmí být zapomenut, až se jednou budou psát dějiny této války.

Dr. Stg.

(Zeitschrift „Bücherkunde“, 9. Jahrgang, Juli 1942.)

● **Na okamžik, milý čtenáři!**

● **Dovolte, abychom Vám položili otázku:**

● **Máte správný pojem o významu a postavení všech osob, které jsou v článku jmenovány? Dovedete je správně vřadit do organizační výstavby Velkoněmecké říše? Rozuměl jste všem zkratkám uvedeným v článku? Znáte účel těch organizací, o kterých je v článku řeč?**

O většině osob a institucí jmenovaných v tomto článku jsme již v našem časopise pojednali. Chcete-li si látku o novém Německu dobře zopakovat, doporučujeme, abyste si v duchu zodpověděli všechny otázky, které dnes otiskujeme pod tímto článkem. Vedle otázek jsou uvedeny stránky dřívějších čísel našeho časopisu, ve kterých o látce bylo obšírněji pojednáno. (Uvádíme pouze otázky, které byly v časopise již probrány.)

Tak a nyní sám sobě dokažte, co už všechno znáte!

Několik otázek

k předcházejícímu článku pro opakování probrané látky o novém Německu.

- Co víte o NSDAP.? Srovnej náš časopis číslo 1/1942, str. 14—19.
- Jaké místo zaujímá říšský vedoucí Alfred Rosenberg v říšské vládě? Srovnej náš časopis číslo 12/1942, str. 240.
- Co víte o německé branné moci? Srovnej náš časopis číslo 8/1942, str. 157—159; číslo 9/1942, str. 178.
- Welche sind die Gliederungen der NSDAP.? Srovnej číslo 1/1942, str. 14—19.
- Co víte o říšském organizačním vedoucím dru Robertu Leyovi a o DAF. (Německé frontě práce)? Srovnej číslo 5/1941, str. 17; číslo 6/1941, str. 8; číslo 22/1941, str. 17; číslo 11/1942, str. 219—220.
- Kdo je Stabschef der SA. Viktor Lutze? Co víte o SA.? Srovnej číslo 7/1942, str. 138—139.
- Kdo je Reichsführer **SS** Heinrich Himmler? Srovnej č. 12/1942, str. 239.
- Co víte o říšském vedoucím práce? Kdo je jím? Co víte o RAD.? (Říšské pracovní službě)? Srovnej číslo 3/1941, str. 15 a 17; číslo 12/1942, str. 239; č. 9/1942, str. 177.

10a

● **Kdo je říšským vedoucím mládeže? Co víte o HJ. (Hitlerově mládeži)?** Srovnej číslo 2/1941, str. 12, 13; číslo 21/1941, str. 16, 18, 19; číslo 22/1941, str. 17; číslo 9/1942, str. 175—176.

● **Wie heißt die Reichsfrauenführerin? Was wissen Sie vom Deutschen Frauenwerk und von der NS.-Frauenschaft?** Srovnej číslo 17—18/1941, str. 28, 29; číslo 9/1942, str. 178—179.

● **Co znamená zkratka NSLB.?** Srovnej číslo 1/1942, str. 19.

● **Co víte o říšském maršálu Hermannu Göringovi?** Srovnej číslo 22/1941, str. 17; číslo 26/1941, str. 12, 14; číslo 2/1942, str. 33—39; číslo 12/1942, str. 238.

● **Co víte o říšském ministru dru J. Goebbelsovi?** Srovnej číslo 7/1941, str. 18; číslo 9/1941, str. 18; číslo 19/1941, str. 17; číslo 20/1941, str. 18; číslo 23/1941, str. 15; číslo 12/1942, str. 238.

● **Co víte o Německém Červeném kříži?** Srovnej číslo 11/1941, str. 16—17; číslo 13/1942, str. 244—245.

● **Kdo je Oberbefehlsleiter Hilgenfeldt?** Srovnej číslo 9/1941, str. 18; číslo 20/1941, str. 17.

● **Co víte o NSV.?** Srovnej číslo 9/1941, str. 17; číslo 20/1941, str. 16.

Křížovka

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A					■					
B						■				
C			■						■	
D		■						■		
E					■					
F						■				

Vodorovně: A.: oko - tvá / B.: slepý - pohoří na rozhraní Evropy a Asie / C.: bm - 2. pád množ. čísla ukazovacího zájmena „der“ (viz náš časopis č. 1/1942 na str. 10. Zopakujte si skloňování ukazovacích zájmen!) - t / D.: i - humor - se / E.: len - letos / F.: věci - můj.

Svisle: 1.: vyobrazení / 2.: město na Donau ve Württembergsku s krásným gotickým dómem - vejce / 3.: gi - tam (ve významu

směrovém) / 4.: koncovka / 5.: třetí pád jedn. čísla členu „der“ - e / 6.: d - syrový / 7.: vašemu / 8.: pomatený - ue / 9.: předložka „an“ česky - buď! / 10.: rodiče.

Pan učitel vám vzkazuje,

- že kursy němčiny vysílané rozhlasem počnou opět ve středu dne 3. září t. r.
- že si máte poslechnout úvodní proslov vedoucího rozhlasových kursů v pondělí dne 31. srpna ve 20.20 hodin;
- že rozhlasové kursy německého jazyka budou nyní vysílány vždy v pondělí, ve středu a v pátek ve 20.20 hodin. Pro posluchače, kteří až dosud sledovali náš kurs pro začátečníky, budou vysílány lekce pokračovací vždy v pondělí a ve středu; pro posluchače ještě pokročilejší lekce doplňovací každý pátek.

Vesele o známých lidech

Leicht erklärlich

Während eines Gesellschaftsessens hatte es eine Schopenhauer gegenüberstehende Dame anscheinend darauf abgesehen, den großen Philosophen zu reizen. Der achtete aber wenig darauf, sondern war mehr mit den auserlesenen Speisen und Getränken beschäftigt.

Erst als die Dame im Laufe des Gespräches behauptete: „Jedenfalls müssen Sie zugeben, Herr Professor, daß die Anschauungen einer Frau immer reinlicher sind als die eines Mannes!“ ging Schopenhauer aus seiner Reserve heraus und antwortete: „Ja, das müßte eigentlich der Fall sein, denn eine Frau wechselt die Anschauungen ja öfter.“

Abfuhr

Zu Gottfried Schadow, dem großen Bildhauer, kam einmal ein Amerikaner, der sich recht viel auf sein künstlerisches Urteil einbildete. Der Mann kritisierte Schadows Werke in einer nahezu beleidigenden Form und meinte, um seinem Urteil Nachdruck zu verleihen: „Ich habe nämlich lange Zeit in Italien gelebt!“

„Ach,“ sagte Schadow lächelnd, „und immer noch so unkultiviert?“

Bedauern

Knut Hamsun wohnte einst in einem Kopenhagener Hotel. Da der Kellner ihn recht langsam bediente, ließ er sich zu einigen unbedachten Worten hinreißen; was ihm später aber leid tat.

Als der Kellner dann sein Zimmer betrat, überreichte Hamsun ihm ein reichliches Trinkgeld, sprach über seine Heftigkeit und meinte: „Es tut mir leid!“

Der Kellner aber bedankte sich vielmals, verneigte sich immer wieder und sagte: „Ach, das macht mir wirklich nichts aus!“

„Nicht?“ erschrak Hamsun, „ja, jetzt tun Sie mir aber erst richtig leid!“

Rasch geänderte Absicht

Bismarck war bekanntlich bei der Regierung in Potsdam als Referendar tätig. Einmal wollte er Urlaub haben und begab sich deshalb zum Präsidenten, der ihn ziemlich lange im Vorzimmer warten ließ, obwohl er allein in seinem Arbeitszimmer am Pulte saß.

Als Bismarck endlich vorgelassen wurde, antwortete er auf die Frage, was er wünsche:

„Ich war gekommen, um für einige Tage Urlaub zu erbitten; jetzt ersuche ich um meinen Abschied.“

● **Slovička:** leicht erklärlich — lze to snadno vysvětliti, je to nasnadě / **s** Gesellschaftsessens — hostina / **eine Schopenhauer gegenüberstehende Dame** — dáma sedící proti Schopenhauerovi / **anscheinend** — zdánlivě / **darauf abgesehen haben** — míti v úmyslu / **reizen** — drážditi / **auserlesen** — vybraný / **im Laufe des** — průběhem, během / **behaupten** — tvrditi / **zugeben** — doznati / **e Anschauung** — názor / **reinlicher** — čistší / **das müßte eigentlich der Fall sein** — musilo by tomu vlastně tak býti / **wechseln** — měniti.

● **Slovička:** **e** Abfuhr — usadil ho (dosl.: odvezení, srovnej české lidové „převezl ho“ / **jemanden abfertigen, eine Abfuhr erteilen** — usaditi někoho, vzíti mu tipec / **s** Urteil — zde: úsudek / **sich einbilden** — býti domyšlivý / **nahezu** — skoro / **Nachdruck verleihen** — dodati váhy / **unkultiviert** — nekultivovaný.

● **Slovička:** **s** Bedauern — lítost / **sich hinreißen lassen** — dáti se strhnouti / **unbedachte Worte** — nerozvázná slova / **überreichen** — odevzdati, předati, darovati / **ein reichliches Trinkgeld** — štedré spropitné / **e Heftigkeit** — prudkost / **sich verneigen** — ukláněti se / **das macht mir nichts aus** — to mi nevadí.

● **Slovička:** **e** Absicht — úmysl / **r** Referendar — referendář, úřednická hodnost / **sich zum . . . begeben** — odebrati se k . . . / **obwohl** — ačkoli / **vorlassen** — vpustiti / **r Abschied** — zde: propuštění.

Ma

Fehlt

Ein eingebildeter Komponist spielte einmal Max Reger vor. Als er geendet, nickte Reger und sagte: „Ihnen fehlt nur noch etwas!“

„Und das wäre?“ meinte der Jüngling fragend.
„Etwas mehr Bescheidenheit!“ erklärte Reger.

● **Slovička: eingebildet** — domyšlivý / **vorspielen** — hrát před někým / **und das wäre** — a to by bylo / **e Bescheidenheit** — skromnost.

Připomínky řešitelům naší soutěže:

● Zajisté jste si již někdy všimli, že němčina si velmi libuje v názorných rčeních. I nejtřízlivější lidé jí mluví a píší při nejvšednějších příležitostech v obrazných úslovích. Výrazů jako „den Nagel auf den Kopf treffen“ (kápnoti na to pravé, doslova: trefiti hřebík na hlavičku) nebo „einen übers Ohr hauen“ (ošiditi, ošáliti, napáliti někoho, dosl.: někoho títi přes ucho) nebo „sich aus der Schlinge ziehen“ (uniknouti, vymknouti se odpovědnosti, vyzouti se, vytáhnouti se z něčeho, dosl.: vytáhnouti se ze smyčky) je v němčině nespočetné množství.

● Mnohá taková úsloví vyjadřuje čeština stejnými slovy, v některých je malá úchylka proti německému znění, některá zase se v češtině vůbec nevyskytují nebo se vyjadřují docela jinými slovními obraty. Na příklad: „ich habe mit dir noch ein Hühnchen zu rupfen“ (máš u mne vroubek, musím si s tebou vyřídit ještě jakousi záležitost, při níž jsi se ke mně nezachoval právě nejlépe, dosl.: mám s tebou oškubat ještě jakési kuřátko) nebo: „jemandem den Kopf waschen“ (vyplísni někoho, dáti mu co pro to, důrazně mu něco vytknouti, doslova: někomu umýt hlavu) atd.

Er ist vom Regen unter die Traufe gekommen.

● Znáti a ovládati taková obrazná úsloví je nejen užitečné, ale i zábavné. Zvolili jsme je proto za thema třetího úkolu naší soutěže. K obrázkům na straně 344 máte najít vhodná německá úsloví. To Vám zajisté nebude činit potíže. Abyste snadněji vnikli do způsobu řešení tohoto úkolu, otiskujeme zde vlevo jiný, podobný obrázek, který znázorňuje, že někdo „přišel z deště pod okap“. Německy to vyjádříme: „Er ist vom Regen unter die Traufe gekommen“. Správné znění německého úsloví si po vyřešení úkolu soutěže napište podobně jako zde pod obrázek v minulém čase.

● Připomínáme Vám k tomu, že úsloví k obrázkům 1 a 2 na straně 344 se vyjadřuje v němčině týmiž slovy jako v češtině; text k obrázku 3 a 4 musíte německy vyjádřit poněkud jinými slovy než v češtině. Jistě si však na to vzpomenete, protože obě rčení byla již v našem časopise přeložena a vysvětlena.

Těšíme se na Vaše řešení!

KUPON 3
Soutěž jazykového
časopisu
„Němčina“ 1942

Rídí a za redakci odpovídá Dr. Walter Maras. — Otisk jen se svolením vydavatele. Tisk a vyd. „Orbis“ a. s. v Praze XII., Schwerinova 46. Admin. Praha XII., Schwerinova 46. Tel. 519.41. Předplatné ročně K 78.—, půlročně K 39.—, na 10 čísel K 30.— poukazujte výhradně slož. č. 10.017 (Věstník Náš rozhlas — vyd. a. s. Orbis). Vychází čtrnáctidenně. Dohl. úř. Praha 25. Nov. sazba povolena řed. pošt v Praze. Rukopisy se nevracejí. Číslo K 3.—, v Říši 40 Rpf.

12

1/2-Gruf.

2. September 1942.

1.) V e r m e r k :

Das Buch "Das Schicksal der Polen" befindet sich in meinem Besitz.

-3. IX. 1942
M

2.) An

1/2-Obersturmführer
Dozent Dr. Beyer,
Prag XII,
=====
Saarlandstraße 32.

01080

Lieber Beyer !

Für die Übersendung des Buches "Das Schicksal der Polen" danke ich verbindlich.

Heil Hitler!
Ihr

[Handwritten signature]

3.) Z.d.A.

XII 20-59/42

Dr. H. J. Beyer

Prag, den 12. August 1942

Büro des Staatssekretärs
 in Prag
 Eing. 12. AUG. 1942

Herrn :

Staatssekretär K. H. Frank

in Prag IV

Czerninpalais

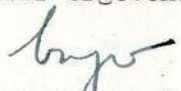
Gruppenführer !

In der Anlage überreiche ich Ihnen ein Exemplar des von mir herausgegebenen Buches " Das Schicksal der Polen". Es ist beabsichtigt, die in diesem Buche zum erstenmale angewandte kombinierte volkswissenschaftliche Methode auch auf die Erforschung anderer Völker auszudehnen.

Ich erlaube mir vor allem auf die Seiten 132 bis 156, auf die Seite 164 und auf die Einleitung hinzuweisen.

Heil Hitler !

Ihr sehr ergebener

/ Dr. Beyer /

14

- OBERSTURMBANNFÜHRER
IM PERSÖNLICHEN STAB REICHSFÜHRER ##

SCHRIFTFLEITUNG PRAG:
PRAG XII, SCHWERINSTRASSE 3
FERNSPRECHER: 28 551

SCHRIFTFLEITUNG BERLIN:
BERLIN W9, POTSDAMER STRASSE 18
FERNSPRECHER: 211573

WOHNUNG: BERLIN-ZEHLENDORF
KOSSINASTRASSE 30a
FERNSPRECHER: 843772

Mein Zeichen
H/P

An
-Gruppenführer, Staatssekretär
Karl Hermann Frank,
Prag IV, Czernin-Palais

Büro des Staatssekretärs
beim Reichsprotektor
in Böhmen und Mähren.
Eing.: -8. OKT. 1942

Tag
6. Oktober 1942

begang!
10 10/10.42

Büro des Staatssekretärs
beim Reichsprotektor
in Böhmen und Mähren.
Eing.: -8. OKT. 1942

Gruppenführer!

Anliegend übersende ich Ihnen den zweiten Roman des Volk und Reich Verlages Prag Klaus Kempf "Im Banne des Turmes". Das Buch ist, wie der Roman von Hugo Scholz "Die weiße Wolke", in 50.000 Exemplaren ausgedruckt und zurzeit noch bei der Buchbinderei. Die erste Auflage des Buches ist durch Vorbestellungen vergriffen.

Handwritten signature in red ink

Heil Hitler!
Ihr sehr ergebener

Handwritten signature in blue ink

##-Obersturmbannführer

1 Anlage.

s. a. d.
10 27/2.42.
mu

St. S. III Hb-60a/42

St.S. XII H - 60/42.

7. September 1942.

Übersendung des Romans von Scholz " Die weiße Wolke " .

Dort. Schreiben vom 3. d.Mts. - Zeichen Dr.R./B. an den Herrn Staatssekretär.

1.) Vermerk:

Der Roman von Scholz " Die weisse Wolke " ist im Besitz des Herrn Staatssekretärs.

- 7. IX. 1942
M

2.) An den
Volk und Reich Verlag Prag,
P r a g XII,
Schwerinstrasse 3.

US080

Der Herr Staatssekretär läßt für die Übersendung des Romanes danken.

Heil Hitler!

h

Oberregierungsrat.

3.) Z.d.A. *yr*

Böhmen und Mähren

16

BLATT DES REICHSPROTEKTORS IN BÖHMEN UND MÄHREN
VOLK UND REICH VERLAG GMBH / PRAG XII, SCHWERINSTRASSE 3
FERNSPRECHER: PRAG 28551

Herrn
Staatssekretär
H-Gruppenführer
K.H.F r a n k

PRAG, DEN 3. September 1942
Dr.R./B.

Gruppenführer!

Im Auftrag von H-Sturmbannführer H e i s s, überreichen wir
Ihnen gleichzeitig ein Belegstück, des soeben in unserm
Verlag erschienenen Romanes "Scholz, Die weisse Wolke."

Heil Hitler!

Volk u. Reich Verlag
G.m.b.H. *Philipp*

POSTSPARKASSENKONTO: PRAG 98550 / BANK: BÖHMISCHE UNION BANK, PRAG, AM GRABEN